

Reactie Stichting Historische Kring Stad en Ambt Almelo op de Visie Openbare Ruimte Binnenstad (Vorb) aan de gemeenteraad van Almelo, bespreking 8 september 2026.

1. Proces totstandkoming visie.

Er is waardering voor het ingerichte proces, waarbij participatie en de deelname van een Klankgroep van groot belang zijn geweest. Het externe bureau B+B heeft dit prima gedaan.

Als Historische Kring hebben wij het op prijs gesteld om te kunnen deelnemen aan genoemde Klankbordgroep. Het feit, dat in de Nota van Uitgangspunten het hoofdthema “Een historische binnenstad met herkenbare kwartieren” is opgenomen, onderschrijft deze betrokkenheid.

2. Inhoudelijke reactie ten aanzien van de visie, behoudens de terrassenvisie

- ✓ De nota kent een heldere opbouw en ook een uitwerking in concrete plannen waar dat nodig is. De beschreven opgave maakt ook de urgentie duidelijk om de openbare ruimte in de binnenstad nu eens stevig en duurzaam aan te pakken, dit ook in het licht van de ambities van Almelo als geheel tot 2050. Het genoemde investeringsbudget is fors en hopelijk blijft dit, ook gecorrigeerd voor inflatie, in de komende jaren overeind staan.
- ✓ De genoemde kansen en knelpunten (blz. 14 en 15) zijn terecht, maar tegelijkertijd is hier de diepgang aan de matige kant. Een volledige SWOT analyse, waarbij ook gekeken worden naar externe factoren (de markt) ontbreekt. Dat maakt het lastig om goed te kunnen beoordelen of de plannen voldoende zijn in het licht van urgentie en ambities.
- ✓ De op blz. 16. genoemde 4 onderwerpen “Erfgoed en identiteit, Lommerrijke randen, Hitte-eiland en Wateropgave” zijn terecht, maar missen een duiding waarom ze daar genoemd worden.
- ✓ De genoemde 8 principes kunnen worden onderschreven. Dat geldt in het bijzonder ook principe 6 “Verborgen parels worden geborgen parels” en de opvatting dat een sterk welstandsbeleid daarbij cruciaal is. En juist hier is de trackrecord van de gemeente Almelo niet erg sterk. In het raadsvoorstel van het college wordt hier ook niet op ingegaan. Wat ook jammer is, dat het principe “Almelo Waterstad” in de verdere uitwerking alleen in het kader van duurzaamheid in de plannen voor komt. En dus niet met betrekking tot de wijze waarop de Almelo Aa “als recreatieve route en structurerend element “ betekenis gaat krijgen.
- ✓ In hoofdstuk 3 “Stedelijk weefsel” wordt wel heel erg kort de periode van Almelo voor 1800 gedeut. Het wordt een “nederzetting genoemd en daarmee wordt de geschiedenis van Almelo die teruggaat tot de 10 eeuw echt tekort gedaan. Dat leidt o.m. tot onvoldoende betekenis van de positie van het water voor Almelo door de eeuwen heen en juist dat moet in de komende jaren weer gestalte kan krijgen
- ✓ De focus in hoofdstuk 4 “Visie ”op de Grotestraat als “hartlijn” verdient steun. De genoemde criteria ter onderbouwing van de zeven sleutelplekken zijn duidelijk toegepast. Het idee van de genoemde gouden regels hierbij is zeker positief te noemen en deze moeten ook door de gemeente omarmd worden.
- ✓ Vanaf blz. 92 wordt gesproken over de 7 top-pleinen van Almelo (ook op tekening zichtbaar). Echter in de uitwerking gaat het maar om 6 pleinen. Dit vraagt om nadere verduidelijking.
- ✓ Wat echt een gemis is, is hoe verder wordt omgegaan met het erfgoed als belangrijk onderdeel van en voor de openbare ruimte. In hoofdstuk 2 “Uitgangspunten” wordt terecht gemeld dat Almelo een stevige basis kent: “een historisch centrum, met monumentale panden en fijne

straten, stegen, pleinen en water". Maar in de verdere uitwerking blijft het toch beperkt tot, o.m. aandacht voor welstand en een mogelijk waterelement op de Koornmarkt dat verwijst naar de rijke geschiedenis van de plek". Dit vraagt om een vervolgslog. Dat kan bijvoorbeeld door een betere informatievoorziening over panden en historische straten en gangen, het tonen in de bestrating van historische fundamenteen, een actief beleid waarbij de inrichting van straten en pleinen ook wordt gezien vanuit het oogpunt van aanwezige monumenten, etc.

- ✓ In hoofdstuk 5 "Stedelijk systeem" wordt ruime aandacht gegeven aan de positie van en het belang van de voetganger. De daar genoemde routes, met ook een link naar erfgoed, zijn zeer interessant en de moeite waard.
- ✓ Voor wat betreft de uitvoering is het jammer dat de aanpak van de Koornmarkt, het middelste deel van de Grotestraat en de aangrenzende stegen, alsmede het deelgebied Het Kolkje pas gepland staat in de periode 2031-2034. Niet duidelijk wordt gemaakt waarom dit zo is en of er geen mogelijkheden zijn tot het (gedeeltelijk naar voren halen daarvan in de planning.
- ✓ Tot slot nog een suggestie: het opnieuw verbinden van de grachten rond Huize Almelo met de Almelse Aa, samen met de herbouw van de zgn. Weteringbrug sluit aan de plannen in g=het gebied rond het Kolkje

Almelo, 23-08-2026